

OPONENTSKÝ POSUDEK HABILITAČNÍ PRÁCE

Název habilitační práce: *Faktory migrácie zdravotníckych pracovníkov ako dôsledok riadenia ľudských zdrojov v slovenských nemocniciach.*
Obor habilitačního řízení: *3.3.15 Management*
Předkladatel: *Ing. Magdaléna Tupá, PhD.*
Oponent: *prof. Ing. Aleksandr Ključnikov, Ph.D.*

Posudek byl vypracován na základě jmenování oponentem habilitační práce Vědeckou radou Fakulty managementu, ekonomiky a obchodu Prešovské univerzity v Prešově ze dne 14. listopadu 2023.

V rámci posudku se v následujících odstavcích vyjádřím k následujícím okruhům:

- vyjádření k oboru habilitace,
- aktuálnost tématu habilitační práce,
- postup řešení problému a míra splnění cílů stanovených v habilitační práci,
- formální úprava habilitační práce a vyjádření k protokolu o kontrole originality,
- význam pro praxi a rozvoj vědního oboru.

Vyjádření k oboru habilitačního řízení:

Habilitační práce uchazečky je věnována dílčím otázkám řízení lidských zdrojů v sektoru zdravotnictví. Tato vědecká oblast jednoznačně spadá do oboru habilitačního řízení 3.3.15 – management.

Aktuálnost tématu habilitační práce

V současné době, kdy téměř všechny země světa čelí nedostatečnému personálnímu zabezpečení zdravotnických zařízení kvalifikovanými pracovníky, nabývá migrace zdravotnických pracovníků zvláštního významu. Tento problém je zejména aktuální v kontextu celé východní Evropy. Výzkum faktorů potenciální migrace pracovní síly v rámci řízení lidských zdrojů ve zdravotnictví je tak vysoce odborně aktuální.

Základním předpokladem pro udržitelnost personálního zabezpečení nemocnic je zkoumání spokojenosti s pracovními podmínkami, které se při dlouhodobé nespokojenosti stávají push-faktory stojícími za vytlačováním pracovní síly ze země původu. Zkoumání vnímání pracovních podmínek v rámci personálního řízení má potenciál identifikovat kauzální vztahy mezi různými faktory a migrací zdravotnických pracovníků.

Vědecké analýzy této problematiky jsou na Slovensku spíše ojedinělé, a proto tato habilitační práce vytváří prostor pro přínosnou odbornou diskusi s potenciálně širokým celospolečenským dopadem v rámci širšího evropského kontextu.

Postup řešení problému a míra splnění cílů stanovených v habilitační práci

Práce je rozdělena do šesti logicky na sebe navazujících kapitol, které jsou obsahem i rozsahem konzistentní. První kapitola prezentuje aktuální stav řešené problematiky, kde autorka shrnuje klíčové poznatky v oblasti migrace zdravotnických pracovníků, definuje faktory ovlivňující tuto migraci a věnuje se problematice řízení lidských zdrojů ve zdravotnictví. Implementace nových účinnějších praktik řízení lidských zdrojů do praxe zdravotnických

zařízení, navzdory specifickým v porovnání s podnikatelskou praxí, má významně pozitivní vliv na efektivní dosahování cílů, tj. zabezpečení zdravotnických zařízení potřebnou pracovní silou ve správném množství, kvalifikační struktuře, čase a na správných pracovních místech.

Ve druhé kapitole autorka prezentuje hlavní cíl práce: *"identifikovat faktory spokojenosti s procesmi riadenia ľudských zdrojov determinujúce migráciu zdravotníckych pracovníkov zamestnaných v slovenských nemocniciach za prácou do zahraničia a diskutovať o možnostiach riešiť ich negatívne dopady"*. Hlavní cíl je dále doplněn o šest vhodně formulovaných parciálních cílů.

Součástí kapitoly jsou prezentovány výzkumné otázky, na něž vhodně navazují výzkumné hypotézy. Záměrem formulovaných hypotéz je zkoumat vliv základních identifikačních charakteristik a faktorů spokojenosti s procesy řízení lidských zdrojů ve slovenských nemocnicích na sklon lékařů a sester k migraci za prací do zahraničí. Detekce vztahů byla na základě zpracovaného aktuálního stavu realizována matematicko-statistickými metodami: deskriptivní statistika, Kurskal-Wallis test, Kendallův tau-b test, korespondenční analýza, Kaiser-Mayer-Olkin test (KMO), Bartlettův test sférickosti, faktorová analýza a modelování strukturálních rovnic (SEM). Použití vědeckých metod vzhledem ke stanoveným cílům práce považuji za adekvátní.

Ve třetí kapitole, která je rozsahem nejdelší, jsou prezentovány dosažené výsledky výzkumu, kde uchazečka postupným způsobem naplňuje stanovené výzkumné cíle v souladu s výzkumnými otázkami. Koherentním přístupem jsou identifikovány faktory spokojenosti s pracovními podmínkami lékařů a sester ve slovenských nemocnicích, a následně je prostřednictvím teoretického konstruktů definována hypotetická struktura dat prostřednictvím jednotlivých faktorů jako manifestních proměnných a určují se vztahy mezi nimi. Výsledkem je faktorový model vlivu spokojenosti s pracovními podmínkami na potenciální úvahy o migraci, zpracovaný samostatně pro lékaře a pro zdravotní sestry.

Pátá kapitola komunikuje výsledky habilitační práce, které jsou sumarizovány a následně propojeny s řízením lidských zdrojů v kontextu udržitelnosti pracovní síly v nemocnicích na Slovensku.

Samostatná pozornost je věnována přínosům habilitační práce v šesté kapitole, s členěním na přínosy pro vědeckou sféru, přínosy pro pedagogickou oblast a pro oblast spolupráce s praxí. Kapitola je zakončena zpracováním limitací habilitační práce.

Cíle habilitační práce byly bezesbytku naplněny.

Formální úprava habilitační práce a vyjádření k protokolu o kontrole originality:

Rozsahem a formálním zpracováním habilitační práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací stanovené ve Směrnici o náležitostech závěrečných prací, jejich bibliografické registraci, kontrole originality, uchovávání a zpřístupňování, vydané Prešovskou univerzitou v Prešově. Stylistická a obsahová úroveň práce je na velmi dobré odborné a vědecké úrovni. Rozpracování kapitol je metodicky, technicky a formálně zpracováno vědecky korektně.

Kontrola originality prokázala úroveň shody 6,29%, s nejvyšší mírou 0,95%, což svědčí o celkové originalitě práce a korektnosti citování použitých bibliografických zdrojů.

Význam pro praxi a rozvoj vědního oboru

Práce přináší nové poznání jak v teoretické rovině, ve které syntetizuje vědecké poznatky do ucelené koncepce, tak i aplikační, a v tomto kontextu považuji metodologické zpracování a formy kvantitativní analýzy za posouvající hranice současného poznání dále.

Výsledky přinášejí zajímavé podněty pro řídicí pracovníky nemocnic při vytváření a implementování politik řízení lidských zdrojů do každodenních personálních činností s cílem stabilizovat pracovní sílu. Rovněž mohou sloužit jako podklad pro rozhodování decizní sféry v oblasti vnějšího nastavení personálních procesů ve zdravotnictví na základě příkladů dobré praxe.

Otázky k práci

V rámci diskuse k habilitační práci navrhuji položit tyto otázky:

1. Jaký vliv na Váš výzkum měla pandemie COVID-19 a válka na Ukrajině?
2. Co si myslíte, změnil se sklon k migraci u zdravotnických pracovníků po zvýšení platů ve zdravotnictví?
3. Které z návrhů prezentovaných v habilitační práci považujete za ty, které mají být implementovány prioritně? Své tvrzení zdůvodněte.

Celkové shrnutí

Formální úprava práce, struktura obsahu, rozsah, přehlednost a celková úroveň zpracování habilitační práce jsou na vysoké odborné a vědecké úrovni (184 stran). Autorka se této problematice dlouhodobě věnuje. Práce splňuje všechna kritéria, kladená na tento typ prací. Uchazečka prostřednictvím zpracování habilitační práce prokázala svou vědecko-odbornou profilaci a zkušenosti. Její práce reflektuje výsledky dosažené v dosavadním vědeckém a pedagogickém působení a představuje přínos pro vědu, pedagogickou oblast i oblast spolupráce s praxí.

Závěrečné hodnocení

Na základě posouzení předložené habilitační práce a dalších dokumentů konstatuji, že Ing. Magdaléna Tupá, PhD. splňuje kritéria stanovená pro habilitační řízení Fakulty managementu, ekonomiky a obchodu Prešovské univerzity v Prešově. Habilitační práce uchazečky přináší nové vědecké poznatky, obohacující obor Management, a splňuje standardní požadavky na úroveň habilitační práce v daném oboru.

Vzhledem k uvedenému tak habilitační práci doporučuji k obhajobě před příslušnou vědeckou radou Fakulty managementu, ekonomiky a obchodu Prešovské univerzity v Prešově a po jejím úspěšném průběhu

navrhuji

udělit Ing. Magdaléně Tupé, PhD. vědecko-pedagogický titul „docent“ v oboru habilitačního řízení a inauguračního řízení 3.3.15 management.

V Praze dne 21. listopadu 2023

prof. Ing. Aleksandr Ključnikov, Ph.D.
European Centre for Business Research
Panevropská univerzita, a.s.